„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторницом на по табака

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 57. У Новом Саду у среду 11. (23.) априла 1884. ГОДИНА XIX.

ТЕЛЕГРАМИ „ЗАСТАВИ.“

Вршац 10. априла. Побуђени својим уверењем и путем јавног народног гласила нашег обнародованим разлозима будимпештанског односно велико-кикиндског програма очитујемо с највећим одушевљењем своје искрено поштовање, признање и поверење дру Светиславу Касапиновићу и дру Ники Максимовићу, изјављујући уједно да потпуно усвајамо програм велико-кикиндског општег српског бирачког збора. У име више бирача: Коста Гренчарски, Тима Деметровић, М. Б. Бршлић, Мита Пекаровић, Тима Лацков, Ђока Војновић, Арон Андрејевић, Ђока Шербан, Н. Формаћ, Јован Обрадовић, Ника Остојић, Коста Обрадовић, А. Гергеч, Ђура Јорговић, Макса Пантелић, Јован Бурнас, Ника Недељковић, Јоца Недељковић.

Велика Кикинда, 10. априла. Црквена скупштина данас уз одушевљење и у најлепшој слози конститујисана.

Политички преглед.

Будимпештански листови јављају, да ће се **сабор троједнички** по свој прилици и другој половини месеца **маја**, по новом календару, поново **сазвати**. Наступајућа саборска сесија неће дуго трајати. Најважнији предмет дневнога реда биће земаљски прорачун. Очекују да ће опозиција приликом претреса буџета земаљског удруженом спагом навалити на бана Куна Хедерварија.

Преко Цариграда стигла је у Беч а из престонице аустријске распростла се на све четири стране широкога света вест, како се у турским круговима у Цариграду говори, да **кнез Никола** црногорски још у течају ове године, најдаље у јуну месецу намерава **сазвати** на Цетиње **прву редовну народну скупштину**. Ближих вести о овој скупштини, њеној организацији и правима и дужностима њеним итд. до сада још нема, услед тога морамо се ли на то ограничити, да вест ову забележимо, и да причекамо, шта ће се на све ово са Цетиња одговорити.

У задње време доносили су и доносе аустро-угарски листови разне **вести о војничким припремама црногорским**, ровењу црногорских агената по Арбанији, Босни и Херцеговини, и бог би га знао о чему ту све још не беше разговара. На све ове и подобне измишљотине беспослених редакција бечко-пештанских одговара цетињски „Гл. Црн.“ овим речима: На колико се аустријска преса у потоње вријеме заузима и пише о нами види се и из тога да сваким даном доноси нове измишљотине, као: час ускршава агенте по Арбацији, час четнике по Босни и Херцеговини, час скупљање на тој или овој граници црногорских батаљона и све то она предаје „из најверпијих извора.“ Осим свега овога, од чега није ништа истина у потоње време доносе исте новине извешћа како је послан војени министар г. В. Пламенац у Белгију да купује оружје и тамо су га њихови коресподенти видели и с њим говорили а В. Врбица да је послан у Русију да учини од стране владе зајам од 3.000000 рубаља и јављају да је већ стигао у Петроград. Међу тим, г. министар војени као и г. Врбица никуда путовали нису и налазе се на Цетињу. Ако г. журналисти не вјерују нека се потруде доћи на Цетиње да се лично увере колико су њихове вести истините. —

Ово опровргавање овде јављамо више због тога што су ови гласови немачких новина прешли и у друге новине, које исто саопштавају као истините па да извучемо ове новине из заблуде, него ради тога да опровргавамо измишљотине неких бечких и пештанских листова. Кад би човек узео задаћом опровргавати све измишљотине које бечке и пештанске новине доносе о Црној Гори морао би за то основати особити лист и могао би га пунити таквим материјалом од алфе до омеге и то не би готово ни тако могло све стати. — Бечкопештанске ћате јамачно у будуће неће одмах о Црну Гору запети, кад их — прсти засрбе.

Из Бугарске долази вест, да је обнародован декрет кнеза Александра, којим се **расписују избори за предстојеће народно собраније**. Избори су расписани за 27. мај. У случају да се исти не буду могли спровести за један дан, обавиће се дефинитивни избори 3-ег јуна. Све три политичке странке бугарске: либерална, ридикална и конзервативна оружају се у велико за изборну борбу. Гласило радикалне странке бугарске, „Трновска конституција“ тужи владу Цанковљеву, да је устав повредила. 137. чл. устава наређује, да нови избори не могу и не смеју касније расписани бити, него два месеца после распуста народног собранија, и да се ново собраније најдаље после 4 месеца после истог времена мора опет састати. На темељу устава морали су нови избори бити расписани најкасније 25-ог фебруара а собраније имало се састати још 25-ог априла.

Поменули смо већ да су министар председник француски **Жил Фери** и министар војни **Кампнон** приликом открића споменика Гамбетиног у **Каору** држали говоре, којима су узносили заслуге покојникове по Француску и народ француски. Успомена на Гамбету, рече Фери, неће никад изчезнути, јер је тесно скопчана са животом отаџбине, и у непристрасним листинама историје биће високо цењена. Да чини оно што је чинио, морао је бити задахнут великом љубављу прама отаџбини. Његова љубав за Француском била му је страст; у току од дванаест година он је толико урадио и послужио Француској, што је другоме тешко учинити за цео живот. И у будућности биће отаџбина и Гамбета нераздвојени. Славећи данас успомену на Гамбету, чинимо ли ми што друго до апотеозу отаџбини? — Министар војени, Кампнон, рекао је, да он у име војске може само хвалити Гамбету, који је онако вешто умео организовати силу за одбрану отаџбине, незаборављајући никада њен спас. Љубав ка отаџбини одвела га је раније у гроб. Његово је убеђење било, да Француска може постојати у свету само тако, ако буде снажна и увек готова да поштује туђа права, али и да жртвује своју крв ако треба да брани своју част. Војска неће никад заборавити улогу коју је Гамбета играо и његов глас који је био глас народа, а његове речи живиће у вечној успомени Француза, и они ће се из њих учити како треба волети отаџбину.

Министар председник француски **Жил Фери** имао је пре неколико дана прилике, да на повратку из Каора у граду Периђеу проговори **о спољашњој политици француској**, Учинио је то на банкету што га грађанство у Пириђеу њему у почаст приредило беше. Између осталога рече: Ми смо поморска сила и имамо својих интереса у свима земљама; ми смо и сувоземна сила, и никаква се рука не сме дотаћи наших законих интереса на континенту. Говорећи о Тонкингу, рече, да је војничко питање у Тонкингу уређено, и додаде, да демократија треба да зна, да може имати мирног и сталног уплива у Европи, где не достаје равнотежа. Да би постигла своју задаћу, мора Француска пазити на ток догађаја, извлачећи за се корист. Ако смо задобили угледа у Европи, рече, то зато треба благодарити парламенту, који нам је већ неколико пута доказао своје поверење. То доноси собом, да влада има моћи кад говори са иностранством. Влада не сме прикривати своје намере. Ми смо одговорни тој дужности У Европи знају са киме смо а знају и против кога смо.

Нови Сад, 10. априла.

— **Средишњи бирачки одбор српске народне странке** конституисао се други дан после вел. кикиндског збора и сместио је своју канцеларију у Новом Саду у уредништву „Заставе“. И дотле, док средишњи одбор свој проглас на бираче не изда, ваљало би да сви наши изборни срезови изборну акцију отпочну. Пре свега је нужно, да се у појединим изборним срезовима сreски одбори конституишу и да сваки срез из средине своје изабере по два члана у средишњи одбор, који ће у споразуму са сreским одборима изборе руководити. Тога ради нужно би било, да сваки срез закаже што пре бирачку скупштину и да дан када ће се и место у коме ће се иста одржати, преко уредништва „Заставе“ за рана објави, као што је то белоцркванski изборни срез учинио. Упозоравајући дакле поштоване бираче наше на ове најпрече и најнужније кораке, чинимо их уједно позорне и на то, да се у напред не би према никоме обвезивали, нити реч своју за једног ил другог кандидата давали, пошто ће у сваком срезу поставити кандидата сreска бирачка скупштина у споразуму са средишњим одбором. Оволико саопштавамо за сада сваком пријатељу народне ствари ради раванања.

Од дра **Живка Богдана** добили смо ову изјаву:

Поштовани г. уредниче!

У 26. броју „Српског Кола“ од о. г, под насловом: „одлука сомборских бирача“, дотакао се сомборски дописник узгред и моје незнатне личности и зато вас молим, да следеће моје приметбе у ваш цењени лист уврстити изволите:

Када сам добио позив на конференцију српских родољуба у Будимпешту, морам признати, да сам се дуго промишљао о томе, да ли да одем или не. Колико сам палазио одличија у томе, што су ме позива удостојили, толико сам презао, да ћу можда заједно са опом браћом, који ћемо у политичном нашем држању промене захтевати — изложени бити свакојаким нападајима од стране оних, који се с тиме неће слагати. Ова сам искуства стекао на другим, па и доста одличним члановима нашег народа. Но ја сам се ипак решио зато, да у тој конференцији учествујем, јер држим, да је кукавичлук не отићи и отворено своје назоре при братском договору не исповедити. Моји назори о стању и положају нашем нису били ружичасти, а овде слободно смем казати, да у томе погледу између нас тамо искупљених није било разлике, као што је све споразумно било и у томе, да се досадањи, даклем велико-бечкеречки програм изменути мора. Г. М. Д.—ћ и г. др. И. Вучетић беху исто тако тога мнења, као и г. др. Св. Касапиновић и сви остали. Главна разлика је између нас била, што су М. Д—ћ и другови му хтели ово у некој изјави декларирати, а по том се повући, дочим смо ми томе противни били и на основу овог новог програма изјаснили се за акцију. Разлози за једно и друго схваћање довољно су познати и зато их се овом приликом ни дотаћи нећу. Него повод томе, зашто сам се пера латио, јесте начин, како се од стране противника напада на овај сад већ усвојени нови програм. Нема ту стварни разлога, него се прешло на оно, на што је обично сваки упућен, који без стварни разлога опонира, на **личне погрде и подла сумничења**. Може бити да се разлози стварни и за то не изнашају, што се трагикомични писац и рецензор и сам слагао с тиме, да вел.-бечкеречки програм напустимо, односно изменимо, ма да је после у приватном разговору признао, да се мало непромишљено затрчао био. Но ово је сасвим његова приватна ствар, како ће он себи о томе рачуна дати, — ми га не иштемо. —

Већ у Пешти почело се говорити о неким реверсима и међу осталима почеше сумњичити и једног од наших најодличнијих првака, чија нам је прошлост много светлија, него што је то цело коло оних људи, који су, као што нам се чини, родољубље под закуп узели. Кад би га именовао, цео би се наш свестни народ гнушањем осврнуо на ту сплеткашку и прљаву кујну, у којој се тако бљутава јела кувају. Ал да, ти људи тако схваћају појам слободног мишљења! По овоме заиста ми ласка, што се и о мени води рачуна у толико, што се у поменутом допису „Српског Кола“ од речи до речи о мени ово каже: Сомборци неће у Кикинду што неће да избегну сваку денунцијацију, „јер коловођа кикиндски г. Живко Богдан, као што доноси Еђетиртиш, оклеветао је тамо на збору целу српску нар. странку и подмето јој је најподлије намере и тежње. Али зар је чудо код људи, који реверз од себе издаду“. Колико је у овоме гнусне клевете и подле сплетке нека свани пресуди из следећег. Ја сам у ужем збору овд. одбора за дочек гостију позван био од стране др. Влајка Мајинског, да разложим, какав смо положај ми Срби до сад заузимали какви су разлози били, услед којих је на будапештанској конференцији овај нови програм усвојен. Један револвер — журналиста, који узгред буди речено ни српски не зна, ваљда је из треће авлије слушао ток нашег разговора те је по томе и сакат извештај донео, а тај је примљен и у неким пештанским листовима. Кад сам прочитао пештанске листове и видео шта ми се подмеће, послао сам још опај дан изјаву „Немзету“ и „Еђетиртишу“, у којој сам опровргао и за неистинито прогласио њихово извешће. Г. дописник, који чини ми се редовно чита „Еђетиртиш“, могао је одмах сутра дан прочитати и ову моју изјаву, па би се он и Сомборци брзо били разуверили, но можда је и прочитао, ал му по свој прилици иде у рачун да се о томе и невешт чини. Није дакле то узрок што неки и неки Сомборци нису дошли на кикиндску скупштину — јер било их је, који су дошли — него кад је већ о томе реч, а оно ево ја ћу узрок казати. Пре збора на недељу дана дошло је из Сомбора писмо на једног овд. од уплива грађана, у коме се Сомборци распитују, да ли би они могли рачунати на то, да ће до 80 кикинђана противни бити овом програму, јер веле, они би **само тако** дошли, ако би га могли **срушити**. Одговор је био, да се то у опште **не зна и не може знати**, но да би они ипак требали да дођу, па или они друге или други њи да убеде. Но ово се дичним сомборцима није допадало, те зато и не дођоше, као и из неколико других места што не дођоше, само за то, јер су од новосадских противника, а да и име споменем, од г. М. Д—ћа у том смислу писмено исто тако оманути и подбуђени били. Нашто дакле тајати прави узрок, кад га и тако знамо.

Но да пређем на реверс. Ово је трећи — колико ја знам, да је у нас било — али држим поред добре воље клеветника, да ће им број сад брзо порастити. Прошла је година, како сам отворио своју адвокатску канцеларију овде у Кикинди. У почетку још први други дан позове ме један, тада још овдашњи адвокат, који је намеран био у Сомбор се преселити и понуди ми један спахијски фишкалат — за готове новце. Ја се не хтедо у погодбу ни упуштати. Услед тога је он после са другима, прво са једним Чивутом, а затим с једним овд. Немцем упочео погодбу, и са овим се напослетку и удеси и за 7000 фор. обећа овом, да ће му он наименовање израдити. Он га је и препоручио, а директор спахилука, који је мени наклоњен био, препоручи мене. Спахија обе ове препоруке измене и позове их да се у препоруци сложе. На ово се директор повуче, а дотични г. колега је остао при првој препоруци и као дичан Србин, а сада већ сомборац, поново је поткрепи и због тога „што је његов човек римокатолик, а ја сам Србин, те држи, да ће спахија лако моћи бирати“. Ово је све јавна тајна била у Кикинди, услед чега се нађоше два господина од уплива код г. жупана, а са којима се г. колега до мача завадио због тога, што је „шаба“ тражио, а није добио, и обрате пажњу г. жупана на овај гадан посао или као што се овде у Кикинди вели, на овај прљав „кшефт“. Г. жупан је без моје интервенције услед овога мене спахији препоручио и овоме обелоданио тај нови „кшефт“ г. колеге, а ово је било одсудно. Ја будем и поврај свакојаких интрига г. колеге наименован и лично се захвалим г. жупану на препоруци, услед које је г. колега 7000 фор. штетовао. Кад дакле да сам дао реверса? Пре препоруке нисам се никад ни разговарао, а скоро ни познавао са г. жупаном. После препоруке? Даје ли се у опште замислити, да би се реверс тек онда искао? Напоменути ми ваља још то, да ова моја клијентела дотле траје, док ме управо спахија хоће, дакле зашто и какав реверс. Осим тога ја сам од куће већ материјално тако ситујиран, као што је ретко који од „независних“ сомборца. Бити пак адвокат једног мађарског магната, држим да је бар тако хонетна ствар, као што је бити фишкал народни фондова под Анђелићем.

Што сам овде навео о томе како сам наименован, у свако доба сам кадар документално и доказати. Стојим дакле дотичном господину на услузи. Па иза овог подлог и не основаног нападаја вели фамозни дописник у своме допису: „наша је душа племенита, срце нам је чисто, рад нам је јаван итд“. О да чудна појма о племенитости, чистоћи и јавности!

За сад је ово доста, устреба ли још, онда на среду с именом и датама г. дописниче, па да мушки једно другоме у очи погледамо.

У Вел. Кикинди у очи Ускрса 1884.

Др. Живко Богдан.

Дневне новости.

Због ускршњег благ-дана излази данашњи број нашега листа на по табака.

(Жан Баптист Дима), чувени кемичар и француски академик преминуо је пре неколико дана у Кане-у. Он се родио г. 1800. у Але-у, те је за рана изишао на глас као кемичар. Већ у 32-ој години постао је чланом академије наука и вештина. Дима се бавио и политиком. Год. 1850. и 1851. био је министром трговине и пољоделства. Писао је много о кемији.

(Изложба срп. пољопривредног друштва у Топчидеру.) Као што смо извештени „Српско пољопривредно друштво“ решило је да идуће године приреди земаљску изложбу у Топчидеру, на којој ће бити изложени већим делом наши пољопривредни производи, а и остали производи наше државе.

(Изложба у Ници.) Из Нице пишу: Изложба је готова у свима струкама и приређивачима је посао испао тако добро за руком, да изложба чисто отима пажњу Ничана и гостију из Ривјере. Но има још нешто што чини те је та ничка изложба тако пријатна: то је она дивна јужна природа. После су и сва здања и шатре тако намештене, да уморноме путнику и походиоцу ни мало тешко не пада где ће хлада наћи, да се мало одмори и нову вољу добије на посматрање изложбе. Овом приликом изложене ствари аустро-угарске монархије с правом се

такмиче за прво место са енглеским и француским продуктима.

(Пожар у Букурешту.) Из Букурешта пишу, да је тамо 24 о. г. пр. м. пре зоре изгорело десно крило универзитетске зграде, која се налази на булевару академије; средњи део исте зграде изгорео је делимице. Ову зграду подигао је кнез Куза пре двадесет и четири године; у целој академској палати налазе се осим универзитетских дворана сви музеји и научне збирке, народна библиотека и сенатска дворана. Цела та зграда протеже се до још несвршене католичке катедралне цркве и дивне такођер несвршене румунско-византијске цркве Доамна Баласа, једине монументалне зграде вароши Букурешта. Ова зграда изидана је од најчвршћег материјала, и све се могло пре веровати, само не то, да су неколико часова довољни, па да од те са великим жртвама подигнуте зграде остану још само голи зидови. На жалост баш то што се није ни мислило, збило се и једна најчвршћа зграда на најлепшем месту румунске престонице, која је снабдевена свим могућим срествима противу пожара, постаде жртва пламена. Ватра је постала, као што се вели, из једног камина, око поноћи приметила се ватра али је угашена одма и нико није помишљао на какву већу несрећу. Али у 5 часова у јутру појави се ватра на десном крилу где беху смештене научне збирке и музеј. На сваки начин да је ова ватра постала или из оног камина, или да се претераним ложењем запалила трска на плафонској подлоги. Кад је пожар нагло отео маха, није се могло ни помислити на спасавање скупоцених збирки. Али се пожар могао ипак савладати: многе збирке и предмети могоше се спасти, да се и овом приликом овдашњи ватрогасци не показаше као са свим неспособни. Кад су шмркови на место пожара стигли, онда није било воде а кад је и воде било онда није ваљала команда. Столице и астали спашавани су, а оне скупоцене збирке и слике остављене су да изгору. Ужасна забуна владала је међу ватрогасцима, и чудо је да при овом пожару не беше људских жртава. Тек око 10 час. пре подне стишао се пожар, а вешти ватрогасци могли су га за 1 час уталожити. Десно крило монументалне зграде изгорело је са свим, у њему је био музеј, библиотеке и најскупоценије научне збирке, средњи део зграде где су сенатске дворане, није са свим изгорео.

(Гробови из преисторијскога времена.) Из Бисенца пишу: При копању на куневалским висовима нађени су гробови у околини пруге Бизенц-Гаја из преисторијскога доба. Нашло их се веома много, тако да се може веровати мишљењу, које вели да је то место, на ком се нашли ти гробови, само периферија неког великог преисторијског гробља. Прво мишљење да је то разбојиште неког преисторијског рата, оборено је проналаском земљаних судова положених поред мртваца, јер се из овога види, да је обраћено доста пажње на сахрањивање мртваца, а свакоме је познато, да томе нема места у рату.

Политичке вести.

— Бечким листовима јављају из Будим-Пеште да ће се избори за сабор угарски обавити између 15-ог и 25-ог јуна по нов. кал.

— Стране новине јављају тобож из поузданог извора, да међу Аустро-Угарском и Русијом има неки писани уговор, у ком обе државе у погледу Босне и Херцеговине усвајају status quo. — Није ли то тек чија — скромна жеља?

— Из Београда јављају, да је усљед афере кмета београдског г. Живка Карабиберовића у такозваној напредној страници дошло да расцепа. Пало је у очи, да је краљ Милан приликом задњег пријема у конаку градском веома пријатељски предусрео г. Карабиберовића.

— „Н. сл. Пр.“ јављају из престонице српске, да ће скорим бити наименовани краљеви посланици за скупштину, а на брзо за тим биће и скупштина сазвана. Говоре, да се још не зна где ће се скупштина састати, но по свој прилици биће то у ком другом месту, а не у Београду.

— Јављају као извесно, да влада руска неће да пристане на продужење пуномоћија садањег губернатора у такозваној Источној Румелији Алеко-паше.

— „Германија“ добија из Рима вест, да се папа спрема за сеобу у Француску, која му је понудила сигурно уточиште.

— „Преса“ јавља, да је цар-краљ Фрања Јосиф наредио, да се укине пореза, што су је православни Срби у Босни и Херцеговини све до сада плаћали под именом „владичарина.“

— Из Берна опровргавају вест, да је Зорила изгнан из Женеве. Шпањолска влада, говоре није тражила, да Зорилу изгоне из Швајцарске, шта више, слободно му је вратити се у Шпанију кад год хоће.

— Нов руски посланик у Паризу, Моренхајм, стигао је на своје место и већ је предао своје пуномоћије председнику републике Гревију.

— „Тајмс“ јавља, да се инглески војсковођа Гордон у Судану у доста тражавом положају налази, из ког ће га тек само брза и обилата помоћ моћи избавити.

Народна привреда.

(Земљорадња. — Индустрија и занатлијство. — Трговина. — Финансија. — Саобраћајна средства.)

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈОНСКЕ РАДЊЕ Стевана Костовића у Будим-Пешти

од 7. (19.) априла.

Жито из Потисја	— — — — 79	81	ф. 10.10	ф. 10.20
„ „ „	— — — — 77	„ 78	„ 9.90	„ 10.—
„ банатско	— — — — 76	„ 81	„ 9.65	„ 10.—
„ „	— — — — —	„ —	„ —.—	„ —.—
„ „	— — — — —	„ —	„ —.—	„ —.—
„ бачко	— — — — 79	„ 80	„ 10.—	„ 10.20
„ „	— — — — 76	„ 78	„ 9.80	„ 10.—
Жито влашко	— — — — 76	„ 78	„ 8.30	„ 8 80
„ „ по каквоћи	— — 74	„ 75	„ 8.10	„ 8.30
„ српско	— — — — 75·5		„ 8.75	„ 8.80
„ „	— — — — —	—	„ —.—	„ —.—
Узанц-жито за март-април 1884.	— —		ф. 9·30	„ 9·32
„ за септ.-октобар	— — —		„ 9.60	„ 9 62
Раж мађарска	— — — — — —		„ 8.—	„ 8 30
„ влашка	— — — — — — —		„ 7.70	„ 7.70
Јечам за храну	— — — — — — —		„ 7.—	„ 7.40
„ за пиваре	— — — — — — —		„ 8·—	„ 9·—
„ влашки	— — — — — — —		„ 7.25	„ 7.30
Зоб трг. роба	— — — — — — —		„ 7.10	„ 7.20
„ фина роба	— — — — — — —		„ 7.30	„ 7.40
Узанц-зоб за март-април 1883.	— —		„ 6.90	„ 6.95
„ за септ.-октобар	— — —		„ —.—	„ —.—
Проја мађарска	— — — — — — —		„ 6.60	„ 6.75
„ влашка	— — — — — — —		„ 6.80	„ 7.80
„ влашка за пролеће	— — — — —		„ 7.40	„ —.—
Кукуруз, готова роба, банатски	— —		„ 6.25	„ 6·30
„ „ „ влашки	— —		„ —.—	„ —.—
„ за јули-август банатски	— —		„ —.—	„ —.—
„ за септ.-август банатски	— —		„ —.—	„ —.—
Кукуруз за септ.-октобар банатски	— —		„ —.—	„ —.—
„ за мај јуни 1884.	— — — —		„ 6·31	„ 6.41
„ за април банатски нови	— —		„ —.—	„ —.—
„ за април влашки нов	— — —		„ —.—	„ —.—
Репица готова роба Kohl	— — — —		„ —.—	„ —.—
„ банатска	— — — — — —		„ —.—	„ —.—
„ за август-септембар Kohl 1884.	—		„ 13.3/4	„ 13.7/8
„ за јули-август банатска	— —		„ —.—	„ —.—
Горушица по каквоћи	— — — —		„ 9.—	„ 9.50
Мувар „ „	— — — — —		„ 9.—	„ 9.25
Ланено семе по каквоћи	— — — —		„ 12.—	„ 12.50
Кудељно семе „	— — — — —		„ 14.25	„ 14.50
Бикељ по каквоћи	— — — — —		„ 6·50	„ 7.—
Пасуљ бели нови	— — — — —		„ 9.—	„ 9.75
„ „ стари	— — — — —		„ 7.—	„ 8.—
„ шарени	— — — — — —		„ 6.75	„ 7.—
Погачице од репице	— — — — —		„ 6.—	„ 6.50
Погачице од горушице по каквоћи	— —		„ 5.50	„ 6.—
Паприка трг. роба	— — — — —		„ 17.—	„ 18.—
„ фина роба	— — — — —		„ 45.—	„ 48.—
„	— — — — — — —		„ —.—	„ —.—
Мед оцеђен	— — — — — — —		„ 37.—	„ 38.—
„ вошчан	— — — — — — —		„ 36.—	„ 37.—
„ за октобар-новембар оцеђен	— —		„ —.—	„ —.—
Восак розенауски	— — — — — —		„ 141.—	„ 143.—
„ славонски	— — — — — —		„ 143.—	„ 145.—
Шљиве српске гот. роба у бурадма	—		„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	— —		„ 9.—	„ 11.—
„ „ узанц роба за нов. у бурадма			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	— —		„ 11.—	„ —.—
„ босанске гот. роба нова у бурадма			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—		„ 9.—	„ 12.—
„ „ узанц роба за нов. у бур.			„ —.—	„ —.—
„ „ „ „ у џакови	—		„ 11.50	„ —.—
Пекмез, готова роба, славонски	— —		„ 20·50	„ 21.50
„ банатски	— — — — —		„ —.—	„ —.—
„ август-септембар славонски	—		„ —.—	„ —.—
Свињска маст варошка	— — — —		„ 60.50	„ 61.—
„ „ сеоска роба	— — —		„ 58.—	„ 60.—
Сланина сољена варошка	— — — —		„ 51.50	„ 52.—
„ „ сеоска роба	— — —		„ 49.—	„ 50.—
Шишарке прима мађарске 1882	— —		„ 16.—	„ 17.—
„ прима мађарске 1883	— —		„ 12.50	„ 14.—
Шишарке секунда „ 1883	— —		„ 9.—	„ 11.—
„ прима српске 1881.	— —		„ 15.50	„ 16.—
„ прима босанске 1883.	— —		„ 12.—	„ 13.—
Овчије коже српске по 102 ком.	— —		„ 131.—	„ 156.—
„ „ босан. и хрв. по 56 ком.			„ 42.—	„ 47.—
„ „ македонске по 56 ком.			„ —.—	„ —.—
Јареће нове по 102 комада	— — —		„ 60.—	„ 75.—
Јагњеће српске нове 102 ком.			„ 90.—	„ 115.—
„ нове хрватске 102 комада	—		„ 110.—	„ 120.—
Козије хрватске за 56 кила	— — —		„ 64.—	„ 67.—
„ мађарске и ердељске за 50 кила			„ —.—	„ —.—
„ српске за 56 кила	— — — —		63.—	„ 67.—

све без ногу и рогова са 2% шконто.

Храна. У почетку недеље показала се врло слаба воља за куп у житарској радњи, те уз миран правац рада, куповали су млини дневно по неких 12.000 метр. центи. Око свршетка недеље пак, када смо почели добијати виша бележења из иноземства, показало се боље расположење у послу и цене су скочиле са 5 пов. Кукуруз се јако нуди, куповна воља слаба је, а робе има много. Из Влашке је дошло око 50.000 метер-центи старе робе и то је дало сасвим други правац послу; данас су вољни имаоци продати своју робу и с тога је лако могуће, да ће цене још више пасти. Посао са зобљом одржао се је и што год приспе амо робе, то се одма повољно продаје. Раж без икакве промене. Јечам се радо купује а цене се чврсто одржале.

Продукти У течају ове недеље врло се живо пазаривале термин-шљиве, ма да је било за њих купаца само по скученим ценама. Више хиљада метер-центи: српске робе до 100 комада продани су за октобар-новембар по ф. 11.—; узанс роба продавана је по ф. 10⅜ и ф. 10.25. Босанске узанс-шљиве постигоше у почетку недеље ф. 10.75 и ф. 10⅝, а око свршетка ф. 10.50. Данас није било продаваца, јер се боје овог хладног времена. Готова роба сасвим је занемарена и нема купаца за исту; за средње сорте постиже се само ф. 9.—, за боље ф. 9.50, а за робу од 90—100 ком. ф. 10.50. Пекмез би се могао продати за јесен по ф. 20. — Цена масти и сланине лабава је. Коже. Мало су боље тражене козије коже, а све остале остају без промене. Говеђе и коњске коже одржале се у цени, а налазе се сада и прима партије, које се могу добити по непромењеним ценама.

У СИСКУ, 7. априла 1884. (Пословни извештај Шпиуша и друга.) Шенице продавало се у задње време посвема мало и то само слабије врсте, које наши млинари за мешањефиније робе повлаче. 1000 метера панчевачке шенице продато је по ф. 9.25 остале врсте именују се код сасвим маленог односа а то фина потиска врста ф. 9.50|75 хрватска врста ф. 8.50/75

Кукуруза новог је дошло овамо из Панчева и Баната више терета, који се већим делом овде на доставу предаје, па почим је однос сасвим мален, ставља се роба већим делом у магазе, код назадајућих цена именује се стара банатска и сремска врста ф. 6.25/30 нова панчевачка ф. 6 20/25.

Зоб, потражује се слабо, те се купци обазиру само на лепу здраву белу врсту коју плаћају ф. 5.75/80 дочим слабија врста са душком и старом робом помешана, тешко пролази се се именује ф. 5.45/50.

Вода мала.

БЕРГЕРОВО ВЕШТАЧКО ПОЗОРИШТЕ

приспеће за који дан овамо и држаће представе у дворани гостионе код „царице Јелисавете.“

Особито упозорује п. т. публику на разноврстан програм тог механичког позоришта у ком ће бити приказани духови, фантоше, калоспинте и т. д.

Ред пловидбе путничких бродова,

од 20. марта (1. априла) до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и даље ТИСОМ: средом и недељом у 5½ сах. по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД: сваки дан у 5½ сах. по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5½ сах. по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан у 10¾ сахата пре подне.

Нови Сад, 18. (30.) марта 1884.

Отправништво.

Ред пловидбе

помесног пропелера „Нимфе“ почевши од 25. фебруара (8. марта) 1884.

Из Каменице у Н. Сад: пре подне у 6, 8, и ½10 сати, по подне у 2, 4 и 6 сата.

Из Н. Сада у Каменицу: пре подне у 7, 9 и 11 сати, по подне у 3, ½5, и ¼7.

У Каменици, 6. марта 1884.

Подузетници.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На упражњено место личног помоћника јереју Мојсеју Атанацковићу, пароху панчевачком, отвара се стечај.

Ко жели то место добити, има своју ваљано инструирану молбеницу за 4 недеље дана рачунајући од дана првог обнародовања овог стечаја потписаној консисторији поднети.

3—3 **Консисторија епархије вршачке.**

СТЕЧАЈ.

На упражњену парохију у Лангенфелду (белоцрквански протопресвитерат), отвара се стечај.

Ко жели ту парохију добити, има своју ваљано инструирану молбеницу за 4 недеље дана рачунајући од дана првог обнародовања овог стечаја потписаној консисторији поднети.

3—3 **Консисторија епархије вршачке.**

СТЕЧАЈ.

Овим се отвара стечај на две упражњене парохије у Вршцу.

Ко жели једну од тих получити, има своју ваљано инструирану молбеницу за 4 недеље дана, рачунајући од дана првог обнародовања овог стечаја потписаној консисторији поднети.

2—3 **Консисторија епархије вршачке.**

ОГЛАС.

Српска православна црквена општина чортановачка жели цркву с поља окречити и кров претрести, усљед тога позивају се подузимачи на лицитацију у Чортановце, 15. (27.) априла 1884.

3—3 **Црквени одбор.**

МЕШОВИТА ТРГОВИНА ЈОВАНА ЦРЊАНСКОГ

у Иланци

потребује једног од млађи помоћника који одма ступити може. 1—1

ПРАВОГ ВИНСКОГ СИРЋЕТА

може се добити код

ПАЈЕ АРСЕНИЋА

У ИЛОКУ 4—10

по 8 новч. литра.

Бурад рачунам по набављеној цени.

ПОМОДНА И МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА Ј. Д. ЈУРУКА И ДР.

У ВРШЦУ 2—3

потребује једног од старијих спомоћника, који може одмах ступити.

ШПЕЦЕРАЈСКА РАДЊА ЈОВАНОВИЋА И НИКОЛИЋА

у Земуну

потребује старијег помоћника, који је и у продаји памука вичан. Такође и једног или два шегрта. Ступити могу одма. 3—3

Долепотписати тражи помоћника за своју адвокатску канцеларију. Првенство имају, који су у адвокатску комору убележени. Ближа условља писмено или усмено.

Др. В. Мајински, адвокат у В. Кикинди.

2—3

ЗА ПРОЛЕТЊУ И ЛЕТЊУ СЕЗОНУ.

Велики избор **мушких и женских хаљина,** као и сваковрстни огртача и мантила, жакета, мантила против кише, налази се са најјефтинијом ценом у **првој бечкој конфекционој радњи М. Шостала у Новом Саду на пијаци.** 5—

КАСА једна тражи се. Понуде нек се упуте председништву „I. задруге за потпомагање и штедњу у Голубинци“.

ЛУКА НИКОЛИЋ, председник.

2—2

НАЈБОЉЕ И НАЈЈЕФТИНИЈЕ

СРЕЋКЕ!

6 извлачења годишње!

Сваког другог месеца по једно извлачење са главним згодитком од ф. 100.000, ф. 50.000, 5000, 1000 итд. итд.

Идуће извлачење већ 1. маја по р. к.

Главни згодитак ф. 100.000

Приликом последњег извлачења од мене изданих Bezugschein-а на аустр. и угарске срећке црв. крста тако су јако тражене, да поруке, које су последњи дана пре извлачења приспеле нису се ни извршити могле, Тај успех побуђује ме да поново издам Bezugschein-е на аустр. срећке црв. крста, којима је извлачење сад 1. маја и које велику могућност у добит предсказују.

Група А.
2 аустр. срећке црв. крста } у 24 месечним ратама
2 угарске „ „ „ } по 2 фор.

Група Б.
3 аустр. срећке црв. крста } у 24 месечним ратама
3 угарске „ „ „ } па 3 фор

Група В.
4 аустр. срећке црв. крста } у 24 месечним ратама
4 угарске „ „ „ } по 4 фор.

Како аустр. тако и угарске срећке црв. крста знатно су у курзу одскочиле и то усљед њиховог добро уређеног плана за изигравање и изгледи су да ће аустријске срећке црв. крста достићи курз лозова Рудолфови, који је сад ф. 20.— Препоручујем што брже поручивање, јер још мало тих срећака преосташе.

Када се положи прва рата добија купац Bezugschein спровођен серијом и бројем срећака и по закону штемплован и тиме осигурава себи на мах право игре на свима главним и споредним згодитцима. Наруџбине (најбоље путем пошт. упутнице) биће уважене, док још траје срећака. Проспекте и листе извлачења шаљем бадава и франко.

Wiener Wechsler- u. Lombard-Geschäft
A. Gutfeld, vormals Leutholtz & Comp.,
Wien, Stadt, Wipplingerstrasse 27.

Лозови на које издајемо Bezugschein-е могу се у свако доба код нас увидети.

3—4

ПОВЛАШЋЕНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ.

2—3

Повлашћеној Народној Банци краљевине Србије за састав њеног персонала потребни су чиновници, и то: један главни секретар, један главни књиговођа, један главни благајник, један шеф за есконтни одељак, пет виших и пет нижих званичника за контоарске послове.

Лица која би желела заузети у Банци ма које од ових места треба за то да се обрате на писмено Гувернеру најдаље до 1. (13.) маја ове године и да означе услове, под којима би се ког места примила, а уједно да поднесу и сведоџбе односно спреме, владања, дојакошње радње њихове и године старости.

Од пријављених лица, на које избор падне, тражиће се да положе пријемни испит из трговачког рачунања, књиговодства, арбитража и да знају поред српског још и немачки или француски језик.

Лице које буде изабрано за главног благајника мораће положити Банци и кауцију од 12.000 динара.

Годишња плата одређена је за прва четири места од 3—6000 динара за других пет места од 2—3000 динара, а за трећих пет места од 1200 до 1800 дин.

Одговорни уредник: Тоша Бекић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.